

Večji borzni padec od NKBM doživela le podjetja pred stečajem

Samo mali vlagatelji so z delnicami NKBM do zdaj izgubili že okoli 200 milijonov evrov premoženja

Matjaž Polanič

Ljubljana – Nova KBM je bila včeraj na borzi vredna zgolj še 54 milijonov evrov, kar je celo slabo polovico manj, kot je znašala višina lanskoletne dokapitalizacije. Do zdaj so samo **mali delničarji** banke izgubili že več kot 200 milijonov evrov svojega premoženja, vsi nedržavni lastniki pa med 300 in 350 milijoni evrov. Delnica NKBM je bila včeraj na borzi vredna le še 1,39 evra, kar je 97 odstotkov manj kot na vrhuncu borzne evforije in 95 odstotkov manj kot v času, ko je prva vlada **Janeza Janše** izvedla prvo javno prodajo delnic javnosti (IPO). Večji padec vrednosti so na Ljubljanski borzi zabeležili le še nekatera podjetja, ki so končala v stečaju, in nekatere družbe, ki so tik pred stečajem.

Predsednik uprave NKBM **Aleš Hauc**, ki je sredi aprila prevzel vodenje banke, na padec vrednosti delnice očitno (še) nima odgovora, saj lastništvo banke poleg malih vlagateljev v zadnjem času zapuščajo tudi nekateri tuji investitorji. Na izrecno vprašanje, kaj namerava narediti za dvig cene delnice, smo namreč dobili le splošen odgovor, da že načrtujejo in izvajajo določene ukrepe za izboljšanje poslovanja, ki bi pozitivno vplivali tudi na ceno delnice. »Med temi ukrepi so aktivnosti za izboljšanje kapitalne ustreznosti, nadaljnje čiščenje kreditnega portfelja, bodoča prenova strategije banke, izboljšanje poslovanja in uvedba oziroma nadgradnja določenih bančnih storitev,« so še našli v banki.

Dokapitalizacije kot po tekočem traku

Uprava NKBM se trenutno pripravlja na novo dokapitalizacijo, sočasno pa bo morala banka prodati tudi svoj večinski delež Zavarovalnice Maribor in nekatere preostale hčerinske družbe. Če NKBM do konca leta zavarovalnice ne

bo prodala, bo namreč obravnavana kot bančno-zavarovalniški konglomerat in bo morala izpolnjevati še strožje kriterije kapitalne ustreznosti kot zdaj.

Gre sicer že za tretjo dokapitalizacijo od začetka finančno-gospodarske krize in hkrati prvo, ki bo tudi uradno potrebna zaradi prenizke kapitalne ustreznosti in prevelikega obsega slabih posojil. Prvo dokapitalizacijo po ceni 19,5 evra za delnico so v NKBM izvedli že konec leta 2008 in tako zbrali 50 milijonov evrov svežega kapitala, z lanskoletno dokapitalizacijo po osem evrov za delnico pa je banka dobila še dodatnih sto milijonov evrov svežega kapitala. Koliko kapitala bo NKBM zbrala s tokratno dokapitalizacijo, za zdaj še ni znano, glede na zadnje trgovanje pa bi cena dokapitalizacijskih delnic po vsej verjetnosti znašala vsega okoli en evro.

Dokapitalizacija bo v prvi vrsti namenjena pokrivanju izgub zaradi slabih posojil, ki se že približujejo meji 800 milijonov evrov. Že konec marca je imela NKBM za kar 710 milijonov evrov slabih posojil, za katere pa je imela na drugi strani oblikovanih le za okoli 330 milijonov evrov oslabitev. Če bi NKBM želela z oslabitvami in rezervacijami pokriti vsa slaba posojila, bi po nekaterih ocenah potrebovala med 300 in 500 milijoni evrov dodatnega kapitala.

Nasveti, ki so udarili po denarnicah

Predstavniki prve vlade Janeza Janše so sicer pred petimi leti NKBM predstavljali kot izredno dobro in donosno banko, čeprav se je kasneje izkazalo, da so banki visoke izgube povzročila zlasti posojila, odobrena v tistem obdobju. Tudi nekdanji predsednik uprave NKBM **Matjaž Kovačič** je državljanom v času prve javne prodaje delnic priporočal, naj sodelujejo pri IPO, saj »ne bodo razočarani«. Zdaj v banki med drugim razčiščujejo tudi številne njegove posle, ki so banki prinesli večdesetmilijonske izgube.

Podoben državljanski nasvet kot Kovačič je dal kasneje tudi nekdanji minister za finance **Franc Križanič**, ki je junija 2009 dejal: »Tisti, ki bodo investirali v to banko, zlasti pri sedanjih nizkih cenah (delnica je bila tedaj vredna 11,5 evra, op. p), praktično ne morejo zgrešiti.« Tisti, ki so poslušali Kovačiča, so ostali brez 95 odstotkov premoženja, vlagatelji, ki so upoštevali nasvet bivšega ministra za finance, pa so izgubili le nekaj manj kot 90 odstotkov.

Država še vedno v plusu

Z investicijo v NKBM se je tako »opeklo« več kot 95.000 državljanov, ki še vedno vztrajajo v lastništvu in ki so očitno pred petimi leti verjeli obljubam prve vlade Janeza Janše, da bo država svoje lastništvo zmanjšala na 25 odstotkov plus eno delnico oziroma da bo izvedla tudi drugo fazo privatizacije. Na drugi strani je v zadnjih petih letih z NKBM zaslužila le država. Tej se je sicer vrednost njegove deleža prav tako znižala, vendar pa je pri tem treba upoštevati, da je leta 2007 za svoj 49-odstotni delež prejela okoli 300 milijonov evrov denarja, v kasnejših dokapitalizacijah pa so država in državna podjetja v banko vložili okoli 75 milijonov evrov. Še pred prvo javno prodajo je sicer država iz banke pobrala tudi za okoli 15 milijonov evrov dividend, kar je več, kot je banka izplačala v vseh letih po prvi javni prodaji.

Ali bo tokrat izpolnil obljubo izpred petih let in kaj namerava storiti za stabilizacijo razmer v banki, ki še vedno posluje z visoko izgubo in ki je v večinski državni lasti, premier včeraj ni želel odgovoriti. Prav tako smo ostali tudi brez odgovora na vprašanje, ali premier še vedno ocenjuje, da je bila odločitev za IPO NKBM pravilna. V kabinetu predsednika vlade na naša vprašanja namreč niso želeli odgovoriti in so nas napotili na ministrstvo za finance.

Nekdanji predsednik uprave NKBM Matjaž Kovačič je konec leta 2007 državljanem prepričeval, naj sodelujejo v prvi javni prodaji delnic banke, saj da »ne bodo razočarani«. Z njim se danes brez dvoma ne bi strinjalo približno 95.000 delničarjev banke, ki so do zdaj izgubili že več kot 90 odstotkov svojega premoženja. Zasluge za to gre pripisati tudi Kovačiču, saj je banka pod njegovim vodstvom nakopičila za več kot 700 milijonov evrov slabih posojil.

Od decembra 2007 je bilo na Ljubljanski borzi z delnicami NKBM sklenjenih za slabih 220 milijonov evrov poslov, četrtnina tega v prvem tednu trgovanja. V zadnjih mesecih je dnevno sklenjenih le za nekaj tisoč evrov poslov, nazadnje pa je dnevni promet mejo 100.000 evrov presegel sredi marca letos.